

2. DeepTech та AI Ecosystem в Україні. Deep Knowledge Analytics. URL: <https://www.invest-in-ukraine.tech/analytical-report>

3. Duchessi P., O’Keefe R., O’Leary D., A Research Perspective: Artificial Intelligence, Management and Organizations. 51 Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм» Series «International Relations. Economics. Country Studies. Tourism» ISSN 2310–9513 2022. Випуск/Issue 15 Intelligent systems in accounting, finance and management. 1993. Vol. 2. pp. 151-159. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/j.1099-1174.1993.tb00039.x>

4. Kolbjørnsrud, V., Thomas, R.J. and Amico, R. “The promise of artificial intelligence: Redefining management in the workforce of the future, Accenture Institute for High Performance Research Report. 2016. May 19. URL: <https://www.accenture.com/us-en/insight-promise-artificial-intelligence>

5. Райш С. та Краковський С. Штучний інтелект і управління: парадокс автоматизації та розширення. The Academy of Management Review. 2021. № 46 (1), С. 192–210. <https://doi.org/10.5465/amr.2018.0072> 10. Н. Черненко, Штучний інтелект в управлінні персоналом. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2022, С. 76-83

ОСОБЛИВОСТІ ФУТБОЛЬНОГО ЖАРГОНУ В УКРАЇНІ ТА БРИТАНІЇ

Микита Шевченко

Науковий керівник: д.філос.н., професор Карпець Л.А.

*Харківська державна академія фізичної культури
Харків, Україна*

***Анотація.** У роботі виокреслено особливості існування футбольного жаргону в Україні та Британії. Порівнюючи футбольний жаргон (переважно на прикладі прізвиськ) в Україні та Британії спостерігаємо цікаві лінгвістичні нюанси, які віддзеркалюють культурні відмінності обох країн.*

***Ключові слова.** Футбольний жаргон, прізвиська гравців, культура й традиції.*

Вступ. Футбольний жаргон є важливим лінгвістичним явищем, яке відображає історичні, соціальні та політичні аспекти футбольної культури. Вивчення футбольного жаргону дозволяє краще зрозуміти специфіку спортивної мови, її вплив на формування спільнот, а також відображення соціокультурних аспектів у футбольному середовищі.

Кожна національна мова – це особливий спосіб бачення світу, тому цікавим є дослідження існування футбольного жаргону в Україні та Британії.

Мета: виокреслити особливості існування футбольного жаргону в Україні та Британії. **Завдання:** простежити, як цей мовний код впливає на спілкування внутрішнього футбольного світу та дослідити різницю між британським жаргоном, де заснований був футбол, та українським.

Матеріал і методи дослідження: для дослідження різниці між жаргоном у футболі в Україні та Британії здійснено історико-генетичний підхід. *Матеріалом дослідження* слугували історичні джерела, мережа «Інтернет», наукові праці.

Результати дослідження та їх обговорення. Футбольний жаргон є важливим елементом культурного контексту, оскільки він відображає особливості культури та історії кожної країни. Наприклад, український жаргон у футболі має назви, які походять від історичних подій, багато з номенів мають національні витоки. Британський жаргон у футболі також має унікальні вирази та номени, які відображають особливості британської культури, історії та традиції. Футбольний жаргон може відрізнити мешканців різних країн, і надає можливість виявити особливості їхніх культур та традицій.

Порівнюючи футбольний жаргон в Україні та Британії спостерігаємо цікаві лінгвістичні нюанси, які віддзеркалюють культурні відмінності обох країн. Зокрема, в Україні помітними є місцеві вирази та діалекти, що вносять унікальний колорит до мовлення. Особливі назви, пов'язані з футбольною тактикою та грою, можуть мати глибокий культурний підтекст, відображаючи історію та традиції України.

У британському контексті футбольний жаргон відзначається витонченим вживанням мовних засобів. Тут часто використовуються алегорії та метафори, які збагачують мову гравців, тренерів і вболівальників. Такий підхід віддзеркалює довгу історію футболу в Британії та глибокі традиції спортивної мови.

Вивчення лінгвістичних особливостей футбольного жаргону в Україні та Британії не лише дозволяє глибше розуміти специфіку спортивної мови, але й розкриває унікальність мовного вираження в контексті футбольної культури обох країн.

Зупинимося детальніше на номенах, які позначають характеристику гравців. Британський футбольний жаргон у називанні гравців часто відображає їхні вміння, стиль гри або навіть гумористичні риси. Ось кілька прикладів називань з британського футболу: "**The Wizard of Wembley**" – часто використовується для гравців, які демонструють виняткову майстерність на стадіоні Уемблі; "**The Fox in the Box**" – гравець, який є ефективним бомбардиром та вміє забивати голи (в "коробці"). "**The Midfield Maestro**" – гравець, який володіє винятковою майстерністю у грі на полі; "**The Rocket**" – гравець, відомий своєю великою швидкістю та енергією на полі; "**The Enforcer**" – зазвичай використовується для футболістів, які володіють силовою грою і забезпечують жорсткий захист для своєї команди [2, 4]. Ці називання відображають аспекти гри та особисті риси гравців, створюючи унікальні та визнані вирази в британському футбольному жаргоні.

У футбольному жаргоні України також існують численні прізвиська для гравців, які віддзеркалюють їхні вміння, стиль гри або характер. Ось кілька прикладів таких прізвиськ: "**Магістр**" – гравець, який володіє винятковою технікою та майстерністю в грі; "**Гроза Захисту**" – футболіст, який відзначається сильною грою в обороні та здатністю ефективно захищати ворота; "**Соколине**

Око" – гравець, який володіє великою точністю при ударах по воротах; **"Колесо Оборони"** – футболіст, який відіграє ключову роль у формуванні оборонного блоку команди; **"Майстер Пасу"** – гравець, відомий своїми точними та ефективними передачами у грі [5]. Ці прізвиська додають колориту та індивідуальності футбольному світу України, визначаючи особливості та внесок кожного гравця в команду. Дуже часто деякі спортсмени більш відомі за своїми прізвиськами. Ознакою для найменування також слугують **прізвища**: *Лобан* 'головний тренер В.Лобановський'; *Дема* 'футболіст Андрій Демченко'; *Хмель* 'футболіст В.Хмельницький'; *Блоха* 'футболіст Олег Блохін'.

Висновок. Отже, аналізуючи футбольні жаргоніми, зазначаємо, що майже всі важливі для спортсмена явища він позначає за допомогою жаргонімів. Порівняно з дослідженими усталеними спортивними номенами спортивні жаргоніми помітно поширюються серед користувачів, бо саме вони допомагають деталізувати, конкретизувати, унаочнювати певні спортивні явища. Вивчення футбольного жаргону дозволяє краще зрозуміти специфіку спортивної мови, її вплив на формування спільнот, а також відображення соціокультурних аспектів у футбольному середовищі.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку: подальші дослідження можуть бути спрямовані на розробку нових методик та підходів до порівняльного аналізу футбольного жаргону різних країн.

Список використаної літератури:

1. Карпець Л.А. *Український спортивний жаргон: структурно-семантичний аспект* : Дис... канд. філол. наук: 10.02.01 / Харківський національний ун-т ім.Каразіна. Харків, 2006. 15с.
2. *Мова футболу : шестимовний словник футбольної лексики* / [уклад.: Р.С.Помірко, М. Б. Дубяк, Т. Р. Іваньо, М.І. Проців]. Львів : Українські технології, 2009. 100 с.
3. Ставицька, Л. *Арго, жаргон, сленг: Соц. диференціація укр. мови* [Текст] / Л. Ставицька. Київ: Критика, 2005. 464 с.
4. Brown A. "Cultural Impact of Football Jargon: A Case Study of British Football Culture." 2017.

СПОРТ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ КАТАЛІЗАТОР

Надія Шестерніна

*Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Дніпро, Україна*

Анотація. Спорт є ключовим соціальним каталізатором, що впливає на сучасне суспільство. Він сприяє здоровому способу життя, формує командний дух, сприяє інтеграції та розвитку особистості. За допомогою спорту люди розвиваються фізично, психологічно та соціально, формують суспільні цінності, створюючи міцні зв'язки.